

ומוסיפה הגמרא להסתפק:

אם תמצא לומר, אם נאמר שהקיום להיום מונע ממנו את האפשרות של הפרה למחר. ונאמר גם שלא נכלל בתוך לשונו לשון הפרה למחר, כיון שהוא לא אמר לה בפירוש. עדיין יש להסתפק:

אמר לה: מופר ליכי למחר ולא אמר "קיים ליכי היום" — מהו?

מי אמרינן שכונתו היתה לקיים לה היום, (19) וממילא למחר לא מצי מיפר, משום דהא קיימיה לנדריה היום, וקיום להיום מונע אפשרות הפרה למחר כיון שאפשרות הפרה היא רק באותו יום.

או דלמא, כיון דלא אמר לה בפירוש "קיים ליכי היום", כי קאמר לה "מופר ליכי למחר", יש לפרש דבריו, שמהיום היא מופר קאמר.

ומוסיפה הגמרא להסתפק, עוד:

ואם תמצא לומר אפילו הכי, אפילו אם נאמר שכונתו היתה לקיים להיום. וכיון דקיימו היום לא חלה ההפרה למחר, משום שהקיום נחשב אף לגבי מחר — כמאן דאיתא דמי, ומעכב את חלות ההפרה.

עדיין יש להסתפק באופן שאמר לה: קיים ליכי שעה — מהו?

[וכונת הגמרא בספק זה, היא על הצד שקיום של שעה אחת אינו מונע את ההפרה לאחר השעה הזאת]

מי אמרינן, בכך שאמר קיים ליכי "שעה" — כמאן דאמר לה: מופר ליכי לאחר שעה דמי.

או דלמא, הא לא אמר לה בפירוש שמופר לאחר שעה, ואין זה נכלל בתוך לשונו.

ומסתפקת הגמרא ספק על גבי ספק:

אפילו אם תמצא לומר שאין לשון הפרה נכללת בתוך לשונו, כיון שהוא לא אמר לה בפירוש שמופר לה לאחר שעה.

מיהו, עדיין יש להסתפק באופן שקיים לה לשעה זו, ואמר לה בפירוש שמיפר לאחר שעה.

מאי?

מי אמרינן, כיון דקיימו בשעה הראשונה, הרי קיימו. ולא תועיל ההפרה לאחר שעה, כשם שנקטנו לגבי הפרה למחר.

או דלמא, שונה דין הפרה לאחר שעה מדין הפרה למחר, כיון דכוליה יומא "בר הקמה" ו"בר הפרה" הוא [שהרי אפשר לקיים או להפר כל אותו יום], לכן כי אמר מופר ליכי לאחר שעה, מהני. משום שכל אותו יום הוא זמן הפרה.

תא שמע מהא דתניא במסכת [נזיר כ ב]:

אשה שאמרה "הריני נזירה", ושמע בעלה, ואמר: "ואני" — שוב אין יכול הבעל להפר את נדר נזירותה של אשתו, משום שבאומרו

מועיל הפרה בלב, ולכן אין זה נחשב הפרה כיון שלא אמר בפירוש שמיפר. אבל לגבי קיום

19. הטעם שהספק לגבי קיום שונה מהספק לגבי הפרה, משום שלגבי הפרה אמרינן לקמן שלא

ולכן אין משם ראייה לסוגייתנו. כיון שבנידון  
דידן, הרי קיים לשעה אחת בלבד, ואפשר  
לומר שתועיל ההפרה לאחר שעה.

### מתניתין:

נערה המאורסה שנדרה, ומת האב — לא  
נתרוקנה רשות האב על הנדר, לבעל, ואין  
הבעל יכול להפר את חלק האב.

אבל אם מת הבעל — נתרוקנה רשותו לאב,  
ויכול האב להפר את חלקו של הבעל.

ומסכמת המשנה:

בדבר זה יפה כח האב מכח הבעל.

שהאב יכול להפר חלקו של בעל לאחר  
מיתת הבעל, ואילו הבעל אינו יכול להפר  
חלקו של אב לאחר מיתת האב

ומוסיף התנא דין גוסף:

בדבר אחר יפה כח הבעל מכח האב, שהבעל  
מפר לבד בבגור.

ובגמרא יבואר מה הכונה ב"בגור".

והאב אינו מפר בבגור.

### גמרא:

והוינן בה: מאי טעמא אם מת האב לא  
נתרוקנה רשות לבעל?

"ואני" הרי זה נחשב שמסכים עם נזירותה  
ומצטרף אליה, והרי זה קיום הנזירות.

ומדייקת הגמרא מהברייתא:

ואמאי? מדוע לא יכול הבעל להפר את נדר  
נזירותה אחר שאמר "ואני"?

נימא, מדוע לא נאמר, "ואני", דאמר בעל  
— הוא דוקא על נפשיה דהוי נזיר. שהוא  
מקבל נזירות על עצמו לשלשים יום כדרך  
נזיר.

אבל לגבי אמירת "הריני נזירה" דילה,  
שנדרה האשה בנזיר, כונת הבעל היתה שרק  
שעה אחת בלבד קיימא, יהיה קיים נדר  
נזירותה, כי דיו בשעה הזאת, כדי שיוכל  
להתפיס בה את נזירותו, שהרי אמר "ואני  
כמותך", שהוא גדר של התפסה.

ואולם, לאחר שעה — אי בעי, אם ירצה,  
הוא יוכל ליפר!

אמאי אין יכול להפר? —

לאו, אלא בהכרח, הטעם שאינו יכול להפר,  
הוא משום שלא חלה הפרה אחר קיום של  
שעה אחת, דכיון דקיימו שעה אחת —  
קיימו!

ודוחה הגמרא את הראיה מהברייתא הזו:  
לא!

התנא במסכת נזיר קסבר שכל מקום שהבעל  
אומר "ואני", הרי זה כמאן דאמר, כאילו  
שאמר "קיים ליכי לעולם", דמי.

הגמרא שאולי נאמר שהתכוין לקיים להיום, וזה  
מועיל כיון שזה נחשב קיום בלב. [רש"ש]

אמרינן שמועיל קיום בלב, ולכן על אף שלא  
אמר בפירוש שמקיים להיום, בכל זאת מסתפקת

שלא נראו לארוס כלל. אבל נדרים שנדרה עוד בהיותה ארוסה, ונראו לארוס בחייו, לא מצי מיפר אב, לא יוכל האב לחזור ולהפר לבד.

ומתרצינן:

אין לומר כך. כי אי, אם הפסוק אמור בנדרים שלא נראו לארוס, הרי את זאת, מהפסוק "בנעוריה בית אביה" נפקא:

משם יש ללמוד שכל זמן נעוריה, כשאינה נשואה או מאורסת, הרי היא ברשות אביה ואביה מפר את נדריה.

ובהכרח, שהפסוק "ואם היו תהיה לאיש" אמור אף בנדרים שנדרה בחיי בעלה.

שנינו במשנה: בזה יפה כח האב מכח הבעל.

בדבר אחר יפה כח הבעל מכח האב — שהבעל מיפר בבגר, והאב אינו מיפר בבגר.

והוינן בה: היכי דמי שהבעל מיפר בבגר?

אילימא, במקרה שקידשה כשהיא נערה, ובגרה בתוך זמן האירוסין, וזהו הדין שבעל מיפר בבגר.

אין לפרש כך. כי —

מכדי, הרי, מיתה של האב מוציאה את הבת מרשות האב, כי כיון שמת האב פקעה זכותו בבתו, ואינו יכול להורישו לבניו.

ואף בגרות של הנערה מוציאה את הבת מרשות האב, דכתיב "בנעוריה בית אביה". בנעוריה, ולא בבגרותה.

יש להשוות את שני הדינים:

ומשנינן: משום דאמר קרא "בנעוריה בית אביה" —

ומשמע, אפילו כשמת האב עדיין היא נחשבת ב"בית אביה". ולכן אין הבעל יכול להפר לבד.

שנינו במשנה: מת הבעל — נתרוקנה רשות לאב.

והוינן בה: מנלן דין זה?

אמר רבה: דאמר קרא "ואם היו תהיה לאיש, ונדריה עליה".

מכך שאמר הכתוב "היו תהיה", משמע שהפסוק מדבר בשתי הויות. דהיינו, שנתקדשה פעם שניה, לאחר מיתת בעלה הראשון.

ב-ע ומקיש הכתוב קודמי הויה שניה לקודמי הויה ראשונה [הוקשו הנדרים שקדמו להויה השניה, לנדרים שקדמו להויה הראשונה].

מה הנדרים שהם קודמי הויה ראשונה — אב מיפר אותם לחודיה, שהרי נדרה אותם כשעדיין לא נתארסה —

אף הנדרים שהם קודמי הויה שניה — אב מיפר לחודיה.

נמצינו למידים, שלאחר מיתת הבעל היא חוזרת לרשות אביה, ויכול האב להפר לבד.

ומקשינן:

ואימא, הני מילי — אולי נאמר שפסוק זה שיכול האב לחזור ולהפר אחר מיתת הבעל, אמור רק לגבי נדרים שנדרה לאחר מיתת הבעל, ולא נראו לארוס בחייו. שנדרים אלו דומים לנדרים הקודמים להויה ראשונה,